

religionē p̄mēcia ī septuā diffu-
 sa b̄cūt collegi? ut vni religiosi
 th̄ns q̄ ad statū eoz p̄mēt: facili-
 us valeāt erudiri. **Pr̄o op̄t̄** sex
 libros distinet: ut ea q̄ seō ḡmēt
 sit faciliū t̄ueniant et meliō m̄
 memoria teneant: et mēs lectōis
 a ḡuamē quodāms releuet. **Sic**
 em̄t **Auḡ**? ita libri t̄m̄o resi-
 nt̄ intentō lectōis: sicut labor tra-
 tois hosp̄is. **Pr̄m̄o** liber ordinat
 religiosū ad m̄m̄dū. **S̄c̄do** ordi-
 nat corp̄ eio p̄p̄ū. **Tertius** īst̄it
 eū cōf̄ adūsaiū. **Quart̄o** or-
 dinat animū. **Quintus** ordiat
 ad p̄m̄ū. **Sexto** agēs de
 quate d̄eo. cōsumat tractatū

Primus liber **Diuisio p̄m̄**
 diuidit̄ ī quatuor p̄es. **libri**
Pr̄ma v̄io religioso gr̄am ī e-
 ductōe de s̄lō a d̄eo sc̄m̄ idiat.
S̄c̄da ad gaudentiū de muta-
 tione stat̄ s̄l̄is ī statū religiois
 ic̄tat. **T̄cia** monet. ut educt̄ de
 s̄lō nec t̄cede nec t̄cepe ad s̄l̄m̄ re-
 deat. **Quarta** monet. ut nichil
 m̄m̄di retineat. **Incipiūt capla**

Prima p̄s continet q̄ s̄nt
 octo capla. **In p̄mo** oñdit̄
 q̄ educto de s̄lō. n̄am sit gr̄am ī
 ductōe sibi factā agnosc̄. **In**
 s̄c̄do agit̄ de m̄m̄di tenebrositate
In t̄cio de m̄m̄di falsitate. **In**

quarto de bonoz t̄p̄alū modicatu-
 te. **In quinto** oñdit̄ q̄ bona t̄p̄alia
 maior̄ bonoz sit t̄p̄edimēta. **In**
 sexto tangit̄ de veloci t̄p̄itu bonoz
 m̄m̄di. **In sept̄mo** de cruciatu m̄m̄di
In octauo de eio p̄c̄lo. **S̄c̄da**
 p̄s p̄p̄t̄ su. b̄uitate nō diuidit̄. et
 ē p̄ vno caplo. **T̄cia** p̄s ḡt̄er-
 tā capla. **In p̄mo** oñdit̄ q̄ redi-
 tus ad s̄l̄m̄. multū sit t̄m̄ed̄. **In**
 s̄c̄do tangit̄ m̄lta h̄ūt reditū dis-
 suadēcia. **In t̄cio** oñdit̄ quatuor.
 ad stabiliētū v̄i religiosi valē-
 cia. **Quarta** p̄s ḡt̄met̄ tā capla.

In p̄o oñdit̄ m̄lta r̄o. quāe
 t̄rans religionē. nichil m̄m̄di de-
 beat retine. **In s̄c̄do** q̄ debeat re-
 linquē. **In t̄cio** q̄ furtū p̄p̄ietat̄
 sit valde detestabile. **Diuisio s̄c̄di**

Secundus liber diuidit̄ **libri**
 tres p̄es. **In p̄ma** agit̄
 de disciplina t̄c̄o. **In s̄c̄da** de h̄m̄s
 q̄ valēt ad op̄t̄mendā disciplinā.
In t̄cia de p̄tib̄ disciplinē. **In**

Prima p̄s **capit̄ capla q̄st̄**
 continet quip̄ capla. **In**
 p̄mo ostendit̄ q̄ corp̄ m̄m̄ sit dis-
 ciplinabile. **In s̄c̄do** q̄ cura nouic̄
 p̄mo t̄ca disciplinā corp̄s debeat
 esse. **In t̄cio** nō disciplinē. **In**

distinguit. **I**n quarto notificatur
disciplina per hic sunt. **I**n quinto

Secunda pars continet

sex capitula. **I**n primo ostendit
quod ad optinendam disciplinam valeat
doctrina. **I**n secundo quod ad hoc valeat
exemplum. **I**n tertio quod valeat frequens
aspectus operum. **I**n quarto quod valeat
ad hoc pudor. **I**n quinto quod ad hoc
valeat obsequium. **I**n sexto quod ad hoc
quod ad hoc valeat perseverantia.

Tercia pars continet quatuor
capitula. **I**n primo agit de disci-
plina in habitu. **I**n secundo de disci-
plina in gestu. **I**n tertio de disciplina
in locutione. **I**n quarto de disciplina
in comestione. **U**bi vero agit de disci-
plina in habitu primo ostendit quod vir
religiosus in habitu debeat cavere quod
querere. Deinde tanguntur in quibus sunt res
reprehensibiles in habitu. **U**bi vero agit
de disciplina in gestu. gestus dicitur
et agit de gestu reprehensibili et
commendabili. et de risu. **U**bi vero agit
de disciplina in locutione. primo ostendit quod
in custodia oris. multum sit custodia
cordis. Secundo quare magna diligentia
adhibenda sit in custodia lingue. Tertio
quod sunt attendenda in locutione. Quarto
tanguntur quedam que multum valent ad custo-
diam lingue. **U**bi agit de disciplina
in comestione. primo disciplina in mensa

commendat. Secundo ea tanguntur in quibus
disciplina in mensa servanda est. Tertio
ostendit quod periculosum tibi non sit querere.
Quarto quod deliciae non sunt querende in corpore.
Quinto quod non sit querendum tibi in solitudine.
Secundo dissuadet cibos studiosi persequi.
Septimo agit de quantitate cibi.
Octavo de modo sumendi cibi.

Et cuius liber. **D**ivisio libri
continet quatuor partes libere.
In prima ostendit quod multum temptentur
solum relinquentes. et quod demones
temptent homines. **I**n secunda quod tempta-
tiones amicos dei multum sunt utiles.

In tertia parte ostendit motus impugna-
di. quos temptator habet. **I**n quarta
motus quibus qui temptantur impugnantur.

Prima pars incipit capitula
continet duo capitula. **I**n prima
In primo ostendit quod multum temptentur
solum relinquentes. **I**n secundo quod de-
mones temptent homines. **E**cce
pars per se sui virtute non dividitur. et est

Tercia pars **I**n uno capitulo.
continet tria capitula. **I**n primo
ostendit quod dyaboli mendacis multum
utuntur et alii eius mendacia specifi-
cant. **I**n secundo tanguntur de quatuor
temptationibus dyaboli. **I**n tertio ostendit
quod ad vitanda et vitanda cum dy-
aboli impugnatione.

Quarta pars continet sex capitula

In primo agit de modo repugnandi serpenti in finali. per rationem capitis. **Ubi** primo ostendit quod virtus militum valet ad triumphandum de dyabolo. **Secundo** quod ad idem militum valeat si quis principio temptationis resistat. **Tercio** agit de peccato cordis: cogitationis scilicet et affectionis et specialiter de modo repugnandi cogitationibus malis. **Ultimo** de cogitationibus blasphemis. **In** nono tangit de quibusdam quae multum valet ad triumphandum de dyabolo. **Primo** de honesta occupatione. **Secundo** de tranquillitate. **Tercio** de sobrietate. **Quarto** de fide. **Quinto** de fiducia. **Sexto** de dilectione. **Septimo** de sapientia. **Octavo** de leticia. **In** tertio agit de solacibus humane ignorantie et fragilitatis quae potentia et astucia dyaboli. **In** quarto ostendit quod repugnandum sit hosti. et cum repugnat molestus. et cum repugnat delictus. **In** quinto ponuntur sex documenta. quae multum valent in pugna spirituali. **In** sexto specialiter tangit de temperantia pusillitatis. **Divisio quarti libri**
Quartus liber continet tres partes. **In** prima ordinatio animae commendat. **In** secunda agit de diversis animae ordinamentis. **In** tertia tangit de aliis quibus ordinamentis. **In** quarto capitula quae sunt xx.

Prima pars propter sui virtutem non dividitur et est per unum caput. **Subdivisio secunde partis**
Quarta pars subdividitur in quatuor partes. **In** prima agit de ordinamento virtutum. **In** secunda de ordinamento virtutum. **In** tertia de ordinamento respectu locorum. **In** quarta de ordinamento respectu temporum. **Prima** hanc partem continet tres partes. **In** prima agit de ordinamento rationis. **In** secunda de ordinamento voluntatis. **In** tertia de ordinamento concupisibilis et irascibilis. **Illam** partem quae agit de ordinamento rationis continet quatuor capitula. **In** prima agit de ordinamento eius quantum ad actum cogitandi. **In** secundo de ordinamento eius quantum ad actum inquirendi. **In** tertio de ordinamento eius quantum ad actum iudicandi. **In** quarto de eius ordinamento quantum ad actum memorandi. **In** quinto de eius ordinamento quantum ad actum interpretandi vel eloquendi. **Prima** de ordinamento voluntatis propter sui virtutem non dividitur et est per unum caput. **Prima** illa pars quae agit de ordinamento concupisibilis et irascibilis habet tria capitula. **In** primo actu concupisibilis et irascibilis determinat. **In** secundo agit de ordinamento actuum concupisibilis. **In** tertio de ordinamento actuum irascibilis. **In** parte illa quae agit de ordinamento virtutum. primo triplex ordo virtutum distinguitur. **Secundo** ostendit quod fides et caritas

et humilitas et timor. ad ceteras uirtutes
se habeant. **C**apitulum illa tractat agitur de or-
dinatione ad ipsam locorum retinet ser-
uapla. **I**n primo ostendit quod claustral
de hinc desiderio manent in monasterio.
Ubi uero natus requirit ut exeat.
De habere in partem. **I**n secundo agitur de
ordinatione sui ipsius. **I**n tertio ostendit quod
ostendit. **I**n quarto de ordinatione ad ipsam
ad locum coertionis. **I**n quinto tangit de
ordinatione ipsius ad locum infertionis. **C**
In sexto agitur de ordinatione ipsius ad
locum dormitionis. **I**n septimo tangit de
ordinatione ipsius ad locum locutionis. **C**
Ubi uero agitur de ordinatione ipsius ad
locum orationis. **P**rimo ostendit quod ad locum ipsam
magna amor sit habendus. **S**ecundo
quod reuerentia magna sit ei exhibenda.
Tercio quod ostendit quod ad hanc reue-
rentiam pertinet. **Q**uarto ostendit quod dispo-
sitione in choro multum sit cauenda. **Q**uinto
quod reuerentia multum iuxta altare sit ha-
benda. **U**bi agitur de ordinatione perti-
nente ad locum coertionis. **P**rimo ostendit
quod coertio amanda sit a quocumque. **S**
Secundo quod amplius amanda sit ab eo qui
est in religione. **T**ercio quomodo se debeat
habere in loco coertionis. et qui iudicat.
et qui accusat et qui accusatur. **U**bi agitur
de ordinatione pertinet ad locum dor-
mitionis tanguntur septem que pertinent
ad illam ordinationem. **I**n parte

illa tangit de ordinatione respectu
temporis. sunt duo capitula. **I**n primo ostendit
quod quod est in religione se debeat habere
de nocte. de die. ante prandium et post.
In diebus festiuis et non festiuis. tempore
pueritatis et adulescentie. tempore iuuetu-
tis et senectutis. et quod otiositas multum
sit timenda iuuenem. et obstinatio
senem. **I**n secundo ostendit quod pertinet ad
recipiente. proficiente. et profectum. et
ostendit quod uita uetus aliquando se
quod religione ingredi non destruitur et
quod valde sit reprehensibilis qui in religione
male uiuit. **T**ercia pars principalis
quod est de diuisis in ordinationibus. per
sui breuitate non diuiditur et est pro
uno capitulo. **D**iuisio quinta libri

Quintus liber continet duas
partes principales. **I**n prima
ostendit generaliter quomodo quod religione sus-
debeat se habere adiuuere. **I**n secunda
descendit ad diuisa genera personarum.

Prima pars **S**ubdiuisio
subdiuiditur in quatuor partes

partes. **I**n prima commendat status ui-
uentium sub oblatione. et insonante. **C**
In secunda agitur de unitate. **I**n tertia
de inuentione. **I**n quarta de dilacione.

In quinta de inuitio honore. **I**n
Prima pars primum capitulum
continet tria capitula. **I**n primo
ostendit oblationem. **I**n secundo

societas bona **I**n t^o o^ondit^r p^r mltū sit natia sociabilis ei q^o usq^o ad finē uite sue uictūg ē in societate **S**eda ps q^omet t^oba capla **I**n p^omo t^omtas comēda^r **I**n s^odo diuidit^r **I**n m^o octo t^o m^o q^o ad t^omtatē mltū ualēt **T**ria ps q^omet q^otuoz capla **I**n p^omo o^ondit^r q^o t^omoctia custodien da sit ab omib^o **I**n s^odo q^o max^o me ab h^ois q^o s^o i^o religione **I**n m^oo tangit^r de p^otib^o t^omoctie **I**n p^oto de nocumentis q^o i^o religione mali t^oferūt homo **S**eda ps q^omet m^o capla **I**n p^oo tangit^r de quibusdā q^o t^omtatē p^ont t^omtū religi^o osti. ut frēs suos amet **I**n s^odo de m^oo amand^o **I**n m^oo de h^ois q^o ualēt p^ont ad hoc ut amet **I**n m^oo de amoe t^omoctie **S**eda ps cō tmet m^oo capla **I**n p^oo o^ondit^r q^o s^o sit honoe quē frēs debēt s^obtūuūt exhibē **I**n s^odo exhibitō mutui honois q^omendat^r **I**n m^oo o^ondit^r q^o t^o exhibitōe honois distio sit ha benda **I**n m^oo q^o frēs t^o honozatō mltū sit cauenda **Subdiuisio re**

ps p^oncipalis
Seda ps p^oncipalis
 subdiuidit^r i^o quāq^o ptes.
In p^oma o^ondit^r quō habē se deat qui p^oest **I**n s^oda quō se debeat h^oē q^o subdit^o ē **I**n t^oria agit

de m^ostris **I**n q^oita de h^ois q^o fuer^o paupes t^o slo^o de h^ois q^o fuer^o di uites **I**n q^oita de t^ofirmis **P**ma ps contmet xii capla **I**n p^oo o^ondit^r q^o p^olat^o d^o distiōe habē i^o s^oim re ceptōe **I**n n^oo q^o d^o h^oē diligēciā t^o nouicioz t^ostructiōe **I**n m^oo q^o ad p^ofe^osiōe nō d^o leuit^o reape **I**n m^oo q^o o^oib^o exēplū bonū deb^o p^obē **I**n q^oito q^o coctiōe maloz nō d^o negligē **I**n v^oo q^o p^oponēdo t^omū alti. bonitatē nō carnis nobilitē d^o attendē **I**n septio q^o de quētū magnā curā d^o habē **I**n octauo q^o t^ofirmis d^o natia p^ouidē **I**n i^oo q^o p^ouālia deb^o t^opalib^o p^oponē **I**n decio q^o maioza bona d^o p^oponē t^omoctib^o **I**n undecio q^o distiōe s^ouo nes nō d^o leuit^o face **I**n duodecio q^o d^o t^omissa tēperatē **S**eda ps cō tmet quāq^o capla **I**n p^oo q^otuoz de obie q^omendatōe et detestatoe tangūt **I**n n^oo ei^o q^o d^o distiōe **I**n m^oo tangit^r de h^ois q^o ea uiuāt **I**n m^oo de h^ois q^o ei adūsan^o **I**n q^oito de ei^o p^otib^o **T**res ptes se quētes p^ot sui b^ouitatē nō subdi uidūt^r et sūt p^o t^oba capla **I**n p^oma agit^r de m^ostris **I**n s^oda de h^ois q^o fuerūt paupes t^o slo^o. d^o del^ois qui fuerūt diuites **I**n t^oria de m^ostris. **Diuisio sexta libri**

Sextus liber continet in
 ptes. **I**n prima ostendit q
 no sit uca quies mens ex deu.
In sda tangit de multiplici
 quiete mentis. **I**n tris ostendit
 ea q ea impedunt. **I**n qta agit de
 hys q ad hat quiete faciunt. **I**ncipit
Tercus pme ut capla q sut
 ptes ppf sui breuitate no
 diuidunt et sut p tbo caplis. **I**n qz
 pma ostendit q no sit uca qes me
 tis ex deu. **I**n sda tangit de ml
 tiplia quiete mens id eu. **I**n tris
 ostendit ea q ea impedunt. **V**arta
 pp ostmet ut capla. **I**n p seroste
 dit q ad quiete z pace disponunt.
In n ostendit q ord ad quiete mens
 Ideo ualeat. **I**n m oio emendat.
In qto ostendit qn sit orandi. **I**n
 qsto ubi sit orandi. **I**n sexto quo
 sit orandi. **I**n vii agit de ppeby
 orois. **I**n viii dicit ord explanat.
In nono agit de i frivosa orone.
In decio de despectioe sapie z doc
 trine. **I**n xi de amoe sapie z doc
 trine ul leois. **I**n xii de pscu leois.
In xiii distinguit meditao a sim
 plari cogitaoe z qteplaoe. **I**n qto de
 cio ostendit q magna distio hnda sit
 i meditaoe. **I**n xv ponit ea q bto
Bernardus scripsit de qsideaoe ul co
 teplaoe. **I**n xvi ponit aliq dicta

Augusti ad qteplaoe p mēna.
In decio septio ponit qda p mē
 cia ad qteplaoe. **I**n li de solutia
 uita scripta. **I**n xviii ponit ea
 q scripsit Richardus de sō uictor de
 qteplaoe. **I**n decio nono ponit
 qteplaoe i pfecto. **I**ncipit liber
 erudicōis religiosor p a pol
 lib' De gra i eductioe a sēlo sūmū

Dum grām accep
 tum nō agnoscat
 de ea grās non
 agit et eiy amf
 sione reddit se dignū: et altius
 grē suscepōe idignū. Augustinus
 sup id ad rōnos p: nō sicut deū
 gloficiauerūt aut grās egerūt. **D**
 deo dedeat gūis: tulu i gūis. **E**
 rō ē dignū dandis: q nō agit
 grates de datis. **B**ernardus
 ē uentis uenis: sicut sibi fonte
 pietatis. **N**ecessariū ē ergo illi q
 dei mīa de sēlo eduxit ut magni
 tudinē grē quā accepit agnoscat
 et frequēt de ea deo grās referat.
 ut sic grām acceptā custodiat et
 recepōne altius grē dignū erisat.
Bernardus. **A**d locū ubi creūt flu
 uia grāz recitant: ut itim fluāt.
Si eduxisset dñs filios isrl de e
 gipto. ubi gūi sicut p mēbant:
 uoluit eos hē i memoria tantū
 beneficū: dicens eis. **M**emōte